# BIULETYN
## Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 20 lipca 1956 r. — Nr 10 (106) — Poz. 67—70

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIE



PISMA OKÓLNE



### 67.

### ZARZĄDZENIE Nr 46

### MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 13 czerwca 1956 r.

**w sprawie ustanowienia norm resortowych.**

Na podstawie artykułu 12 dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o normach i Polskim Komitecie Normalizacyjnym (Dz. U. Nr 15, poz. 61), zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustanawia się normy resortowe:

1. RN-56/MBPrzem.-00029 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00029). Roboty budowlane. Wytyczne projektowania rusztowań drewnianych.
2. RN-56/MBPrzem.-00030 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00030). Rusztowania drabinowe. Warunki techniczne wykonania.
3. RN-56/MBPrzem.-00031 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00031). Rusztowania jednorzędowe z krawędziaków. Warunki techniczne wykonania.
4. RN-56/MBPrzem.-00032 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00032). Rusztowania dwurzędowe z krawędziaków. Warunki techniczne wykonania.
5. RN-56/MBPrzem.-00033 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00033). Rusztowania jednorzędowe z dłużyc. Warunki techniczne wykonania.
6. RN-56/MBPrzem.-00034 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00034). Rusztowania dwurzędowe z dłużyc. Warunki techniczne wykonania.
7. RN-56/MBPrzem.-00035 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00035). Rusztowania na wysuwnicach. Warunki techniczne wykonania.
8. RN-56/MBPrzem.-00036 (zamiast RN-53/MBPrzem.-00036). Rusztowania na kozłach. Warunki techniczne wykonania.

§ 2. Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego obowiązane są stosować normy wymienione w § 1 przy projektowaniu i wykonywaniu rusztowań drewnianych.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 lipca 1956 roku, jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Nr 11 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 23 lutego 1954 roku w sprawie ustanowienia norm resortowych.

w/z MINISTRA

**Inż. St. Farjaszewski**
**Podsekretarz Stanu**

### 68.

### PISMO OKÓLNE Nr 60/KS

### MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

### CENTRALNA KSIĘGOWOŚĆ

Znak: KS1/D-1g

z dnia 14 czerwca 1956 r.

**dotyczy ewidencji księgowej usług organizacji spółdzielczych i prywatnych rzemieślników w zakresie podstawowych robót budowlano-montażowych, ewidencji narzutów na robociznę oraz ewidencji materiałów kancelaryjnych i lekarstw.**

**1. Ewidencja usług organizacji spółdzielczych i prywatnych rzemieślników.**

Wobec niejednolicie prowadzonej przez jednostki budowlano-montażowe ewidencji usług organizacji spółdzielczych i prywatnych rzemieślników w zakresie podstawowych robót budowlano-montażowych wyjaśnia się, że z uwagi na obowiązujące zasady potrącania wartości tych usług od ogólnej kwoty przerobu siłami własnymi usługi te nie mogą być ujmowane na koncie sprzedaży robót wykonanych siłami własnymi (191/1).

W załączniku do okólnika Nr 77 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 16 grudnia 1954 r. wyjaśniono przy omawianiu pozycji innych kosztów bezpośrednich, że koszty takich usług należy ujmować w sposób analogiczny

jak roboty wykonywane przez podwykonawców a więc powinny one być rejestrowane na koncie 191/2.

Ponieważ jednak ewidencja na koncie 191/2 musi z kolei wyodrębnić wartość robót przewidzianych już w kosztorysie jako roboty wykonywane siłami obcymi, należy do konta 191/2 wprowadzić dwa subkonta analityczne, a mianowicie:

191/2/1 — Sprzedaż robót wykonanych przez podwykonawców.

191/2/2 — Sprzedaż robót wykonanych przez organizacje spółdzielcze i prywatnych rzemieślników.

Na subkoncie 191/2/2 należy zatem ewidencjonować:

1) po stronie Winien — fakturę wykonawców tych usług,
2) po stronie Ma — potrąconą część faktury własnej w wysokości zaewidencjonowanej po stronie Winien faktury wykonawcy usług.

Subkonto 191/2/2 jest więc kontem bezwynikowym, służyć ma ono jedynie czystości zapisów na koncie 191/1. Na koncie 191/1 ujmować należy w takich przypadkach wartość faktury własnej za wykonane w danym okresie roboty pomniejszoną o zaksięgowany po debecie subkonta 191/2/2 koszt robót wykonanych przez organizacje spółdzielcze i prywatnych rzemieślników.

W przypadku wreszcie gdyby organizacje te względnie prywatni rzemieślnicy wykonywali roboty o charakterze podstawowym w ramach umów jako typowi podwykonawcy (zgodnie z kosztorysem) zarówno koszt tych robót jak i ich refaktura z doliczeniem 1% powinny przebiegać na subkoncie analitycznym 191/2/1.

2. **Ewidencja narzutów na robociznę.**

Wyjaśnia się, że począwszy od dnia 1 stycznia 1956 r. w produkcji podstawowej wszystkich przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego przyjęto jednolitą zasadę ujmowania narzutów na robociznę bezpośrednią łącznie w jednej pozycji z wartością tej robocizny.

Do dnia 1 stycznia 1956 r. zasada taka obejmowała wyłącznie przedsiębiorstwa budowlano-montażowe.

Tak więc przedsiębiorstwa wykonawstwa inwestycyjnego ewidencjonują obecnie w poz. 2 kosztów bezpośrednich na kontach 151, 152, 153 i 155 koszty:

1) ubezpieczeń społecznych (narzut 15,5%),
2) wynagrodzenia z bezosobowego funduszu płac związane bezpośrednio z produkcją podstawową.

3. **Ewidencja materiałów kancelaryjnych i lekarstw.**

Dla ujednolicenia i uproszczenia analitycznej ewidencji księgowej materiałów kancelaryjnych (biurowych) oraz lekarstw ustala się w porozumieniu z Zarządem Księgowości Ministerstwa Finansów, co następuje:

1) powyższe zapasy magazyn ewidencjonuje ilościowo według poszczególnych rodzajów materiałów względnie lekarstw;
2) księgowość materiałowa obroty tymi zapasami ujmuje tylko w wartości, zbiorczo na jednej karcie analitycznej,
3) poszczególne komórki funkcjonalne przedsiębiorstwa obowiązane są prowadzić dla tych zapasów poza-księgową ewidencję ilościową obrotu (przychód i zużycie).

D Y R E K T O R

**S. Wojciechowski**

## 69.

## PISMO OKÓLNE Nr 64/DF

## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO DEPARTAMENT FINANSOWY

z dnia 20 czerwca 1956 r.

**w sprawie zasad realizowania i trybu finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji.**

Uchwała Nr 182 Rady Ministrów z dnia 11 kwietnia 1956 r. w sprawie zasad realizowania i finansowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji (Monitor Polski Nr 35, poz. 417) umożliwia przedsiębiorstwom państwowych realizację niektórych drobnych inwestycji wymienionych w powołanej uchwale Nr 182, wprowadzając zasadę finansowania tych inwestycji z kredytów udzielanych specjalnie na ten cel przez banki.

Szczegółowe zasady oraz tryb realizowania i finansowania omawianych inwestycji zostały ustalone zarządzeniem Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 11 maja 1956 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu realizowania niektórych drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji (Monitor Polski Nr 41, poz. 519).

W celu wykorzystania w pełni możliwości w zakresie realizacji i finansowania wspomnianych inwestycji i zwiększenia tą drogą ekonomicznych efektów działalności — Departament Finansowy komunikuje, co następuje:

1. Omawiany tryb finansowania dotyczy drobnych inwestycji w zakresie:

1) mechanizacji procesów produkcyjnych,
2) doskonalenia technologii produkcji,
3) realizowania projektów racjonalizatorskich,
4) uprzemysłowienia budownictwa,
5) uruchomienia produkcji ubocznej,
6) ulepszenia urządzeń magazynowych, transportowych i przeładunkowych.

W trybie tym nie mogą być realizowane i finansowane inwestycje objęte limitami planu inwestycyjnego, planem rzeczowo-finansowym inwestycji pozalimitowych wykonywanych w trybie uchwały Nr 246 Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 1953 r. w sprawie inwestycji pozalimitowych (Monitor Polski Nr A-36, poz. 452), jak również ujęte zatwierdzonym na dany rok planem remontów kapitalnych.

Niezbędnym warunkiem realizowania omawianych inwestycji jest ich celowość wyrażająca się tym, że wykonane roboty lub dokonane zakupy powinny dać w okresie od planowanego terminu oddania inwestycji do eksploatacji do ostatecznego terminu spłaty kredytu bankowego udzielonego na realizację inwestycji w trybie uchwały Nr 182, określony efekt gospodarczy w postaci obniżenia kosztów własnych i poprawy wyników finansowych w wysokości równej co najmniej wartości dokonanych nakładów.

Planowane roboty i zakupy powinny być wykonane najdalej w okresie 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia sporządzonego dla nich planu rzeczowo-finansowego. W wyjątkowych przypadkach okres ten może być przedłużony za zgodą jednostki nadrzędnej o dalsze 3 miesiące.

2. Na każdą inwestycję realizowaną w omawianym trybie musi być opracowany plan rzeczowo-finansowy, obejmujący

wszystkie zakupy lub roboty związane z tą inwestycją. Koszt jednostkowy inwestycji nie może przekraczać:

1) w odniesieniu do przedsiębiorstw resortu zaliczonych do działów gospodarki narodowej: przemysł, budownictwo, komunikacja i łączność — 500 tysięcy złotych,
2) w odniesieniu do pozostałych przedsiębiorstw resortu — 300 tysięcy złotych.

Plan rzeczowo-finansowy powinien być opracowany na podstawie protokółu sporządzonego przez komisję w składzie:

1) główny inżynier, a w przedsiębiorstwach nieprzemysłowych — pierwszy zastępca dyrektora,
2) główny księgowy,
3) kierownik działu inwestycji.

Protokół powinien zawierać uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe zamierzonej inwestycji.

Plan rzeczowo-finansowy zatwierdza dyrektor przedsiębiorstwa. Wzory planu rzeczowo-finansowego podane są w zarządzeniu Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 11 maja 1956 r. (Monitor Polski Nr 41, poz. 519).

3. Nakłady na drobne inwestycje w zakresie mechanizacji i racjonalizacji są finansowane z kredytu bankowego, udzielanego przez banki finansujące działalność eksploatacyjną przedsiębiorstwa.

Ewentualne wydatki związane z opracowaniem uproszczonej dokumentacji i pracami wstępnymi przed zatwierdzeniem planu rzeczowo-finansowego pokrywane są przejściowo ze środków obrotowych, a następnie włączane do planu i na tej podstawie refundowane z kredytu bankowego na finansowanie inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji.

Do czasu przyznania kredytu przez bank nie wolno rozpoczynać żadnych robót i dokonywać zakupów związanych z planowanymi inwestycjami, z wyjątkiem prac związanych z dokumentacją.

4. Podstawą przyznania kredytu na finansowanie małej mechanizacji i racjonalizacji jest wniosek przedsiębiorstwa złożony we właściwym oddziale banku i sporządzony oddzielnie na każdą poszczególną inwestycję.

We wniosku o przyznanie kredytu powinien być podany termin rozpoczęcia inwestycji oraz termin oddania jej do eksploatacji, jak również propozycje przedsiębiorstwa dotyczące terminów spłaty kredytu.

Poza tym wniosek powinien zawierać oświadczenie przedsiębiorstwa, że inwestycja, której dotyczy, nie jest objęta:

1) planem inwestycyjnym,
2) planem rzeczowo-finansowym inwestycji pozalimitowych wykonywanych w trybie uchwały Nr 246 Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 1953 r. w sprawie inwestycji pozalimitowych (Monitor Polski Nr A-36, poz. 452),
3) zatwierdzonym na dany rok planem remontów kapitalnych.

Do wniosku przedsiębiorstwo dołącza zatwierdzony plan rzeczowo-finansowy inwestycji wraz z protokółem (ust. 2).

Bank może odmówić kredytu w przypadkach, jeśli uzasadnienie techniczne i ekonomiczno-finansowe inwestycji na tle dotychczasowej działalności przedsiębiorstwa i jego wyników finansowych wzbudza zastrzeżenia banku, jak również w przypadkach nieprzestrzegania przez przedsiębiorstwo dyscypliny finansowej w zakresie działalności inwestycyjnej.

5. Zamówienia, umowy i zlecenia wewnętrzne, faktury dostawców i wykonawców oraz inne dokumenty rozliczeniowe dotyczące drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji powinny być oznaczone napisem „inwestycje ze środków obrotowych — uchwała Nr 182/56 Rady Ministrów".

Zamówienia i umowy powinny zawierać stwierdzenie inwestora o przyznaniu przez bank kredytu na sfinansowanie danej inwestycji.

Faktury i inne dokumenty rozliczeniowe za wykonane roboty, usługi i dostawy dóbr inwestycyjnych, związane z drobnymi inwestycjami w zakresie mechanizacji i racjonalizacji, są pokrywane przez bank bezpośrednio z rachunku kredytu.

Do rozliczenia nakładów realizowanych systemem gospodarczym w trybie uchwały Nr 182/56 — mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące rozliczenia nakładów inwestycyjnych, wykonywanych systemem gospodarczym w zakresie inwestycji limitowych.

6. Terminy spłaty kredytu ustala bank w porozumieniu z przedsiębiorstwem, w oparciu o dane zawarte w protokóle (ust. 2) oraz na podstawie propozycji zawartych we wniosku kredytowym przedsiębiorstwa.

Ostateczny termin spłaty kredytu nie powinien przekraczać okresu niezbędnego dla osiągnięcia wyników finansowych w wysokości odpowiadającej sumie udzielonego kredytu.

W odniesieniu do przedsiębiorstw resortu budownictwa przemysłowego — termin ten nie może być dłuższy niż 2 lata, licząc od daty uruchomienia kredytu. Kredyt jest spłacany w ratach miesięcznych z rachunku rozliczeniowego kredytobiorcy.

Na spłatę kredytu bankowego udzielonego na finansowanie drobnych inwestycji w zakresie mechanizacji i racjonalizacji przeznacza się:

1) w odniesieniu do przedsiębiorstw planowo-rentownych:
   a) w roku kalendarzowym, w którym inwestycja została oddana do eksploatacji — ponadplanowy zysk przedsiębiorstwa w części pozostałej po dokonaniu odpisów na fundusz zakładowy i fundusz popierania produkcji ubocznej oraz po zabezpieczeniu minimalnej 10% wpłaty z zysku do budżetu,
   b) w latach następnych — odpowiednią wyodrębnioną część planowanego zysku przedsiębiorstwa w kwocie równej sumie rat kredytu przypadającego do spłaty w danym roku;
2) w odniesieniu do przedsiębiorstw planowo-deficytowych:
   a) w roku kalendarzowym, w którym inwestycja została oddano do użytku — planową dotację na sfinansowanie strat, w części stanowiącej różnicę między stratą planową a stratą faktycznie poniesioną, jeżeli ta ostatnia jest niższa,
   b) w latach następnych — planowane dotacje na sfinansowanie strat w części przewidzianej na ten cel w bilansie dochodów i wydatków przedsiębiorstwa.

W przypadku nieosiągnięcia przez przedsiębiorstwo zysku w wysokości wystarczającej na spłatę kredytu bądź w razie

niezmniejszenia straty o odpowiednią kwotę w stosunku do straty planowanej, różnica powoduje zmniejszenie własnych środków obrotowych przedsiębiorstwa.

Kredyt bankowy na finansowanie inwestycji realizowanych na podstawie uchwały Nr 182/56 — przedsiębiorstwa ewidencjonują na specjalnie wyodrębnionym subkoncie pn. „Kredyt na finansowanie mechanizacji i racjonalizacji" prowadzonym w ramach konta 054 „Inne kredyty".

7. Do inwestycji realizowanych w trybie uchwały Nr 182/56 mają zastosowanie przepisy o księgowości, sprawozdawczości rzeczowej i finansowej z działalności inwestycyjnej, dotyczące inwestycji pozalimitowych.

Przedsiębiorstwa realizujące omawiane inwestycje sporządzają raz na rok w terminie do dnia 20 lutego dla swych jednostek nadrzędnych oraz właściwych oddziałów banku krótką analizę opisową zawierającą:

1) ilość zrealizowanych w tym trybie inwestycji z podziałem na inwestycje dotyczące:

   a) mechanizacji i doskonaleniami technologii produkcji,

   b) uruchomienia produkcji ubocznej,

   c) rozszerzenia produkcji artykułów powszechnego użytku,

   d) uruchomienia nieczynnych zakładów,

   e) inne;

2) osiągnięte efekty gospodarcze w wyniku przekazania do eksploatacji zrealizowanych inwestycji według wyżej podanych grup.

8. Nowy tryb finansowania inwestycji w zakresie małej mechanizacji, postępu technicznego i produkcji ubocznej stworzył duże możliwości dla rozwoju ruchu racjonalizatorskiego oraz rozszerzenia produkcji artykułów konsumpcyjnych.

W dążeniu do uzyskania maksymalnych efektów na wymienionych odcinkach działalności, przedsiębiorstwa powinny w pełni wykorzystać obecnie istniejące możliwości.

W związku z tym należy poddać szczegółowej analizie wszystkie dotychczasowe wnioski racjonalizatorskie, które zostały ocenione pozytywnie, a nie mogły być zrealizowane z powodu braku na ten cel odpowiednich środków finansowych.

Jeżeli przydatność tych wniosków okaże się niewątpliwa i będą one mogły dać efekty gospodarcze — należy je bezzwłocznie zrealizować.

Podobnie należy postępować z wnioskami racjonalizatorskimi, które będą napływały bieżąco.

Realizacja omawianych inwestycji powinna się odbywać niezależnie od planu małej mechanizacji, który wykonywany jest w oparciu o limity ustalone dla jednostek przez Zarząd Techniki. Inwestycje zrealizowane w trybie uchwały Nr 182/56 powinny być uzupełnieniem i rozwinięciem planu małej mechanizacji w przypadku, jeśli limity ustalone w tym planie nie zabezpieczają wykonania wszystkich zamierzeń przedsiębiorstwa zdążających do zwiększenia, usprawnienia lub potanienia produkcji.

W przedsiębiorstwach, które nie wprowadziły dotąd produkcji ubocznej artykułów powszechnego użytku — należy rozważyć celowość i możliwość wykorzystania istniejących odpadów, uwzględniając istniejące obecnie możliwości w zakresie wyposażenia w drobny sprzęt.

p. o. DYREKTOR DEPARTAMENTU

**J. Szeworski**

**70.**

## PISMO OKÓLNE Nr 66/DF

## MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

## DEPARTAMENT FINANSOWY

DF/5/45/56

z dnia 22 czerwca 1956 r.

**w sprawie ubezpieczeń majątkowych i osobowych w zjednoczeniach (przedsiębiorstwach) budownictwa przemysłowego.**

1. W celu ujednolicenia czynności komórek ubezpieczeń majątkowych i osobowych w zjednoczeniach (przedsiębiorstwach) budownictwa przemysłowego zaleca się stosowanie postanowień instrukcji, stanowiącej załącznik do niniejszego pisma okólnego.

2. Jednocześnie anuluje się:

1) pismo okólne Departamentu Finansowego Nr 13 z dnia 19 czerwca 1951 r. w sprawie ubezpieczenia sprzętu budowlanego,

2) pismo Departamentu Finansowego wg rozdzielnika DF/1264/51 z dnia 9 lipca 1951 r. w sprawie prowadzenia kontroli szkód,

3) pismo Departamentu Finansowego wg rozdzielnika z dnia 20 sierpnia 1951 r. w sprawie ubezpieczenia wznoszonych budowli,

4) pismo Departamentu Finansowego wg rozdzielnika DF/2/45/51 z dnia 11 grudnia 1951 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków członków straży pożarnych,

5) pismo Departamentu Finansowego wg rozdzielnika DF/108/51 z dnia 15 maja 1951 r. w sprawie szczególnych warunków ubezpieczenia od ognia,

6) pismo Departamentu Finansowego wg rozdzielnika DF/2/45/1563/51 z dnia 27 września 1951 r. w sprawie wykazu obowiązujących przepisów prawnych dotyczących ubezpieczeń rzeczowych i osobowych,

7) pismo Departamentu Finansowego wg rozdzielnika DF/2/45/52 z dnia 20 października 1952 r. w sprawie ubezpieczenia od ognia ruchomości biurowych,

8) instrukcję Departamentu Finansowego Nr DF/2/45/53 z dnia 20 marca 1953 r. w sprawie działalności komórek ubezpieczeniowych w jednostkach budownictwa przemysłowego.

p. o. DYREKTOR DEPARTAMENTU

**J. Szeworski**

Załącznik do pisma okólnego Nr 66/DF
Departamentu Finansowego
z dnia 22 czerwca 1956 r.

## INSTRUKCJA

### w sprawie ubezpieczeń majątkowych i osobowych w zjednoczeniach (przedsiębiorstwach) budownictwa przemysłowego.

### I. Wstęp

§ 1. 1. Ilekroć w niniejszej instrukcji jest mowa o „jednostkach", należy przez to rozumieć przedsiębiorstwa (zjednoczenia) budownictwa przemysłowego oraz zjednoczenia bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.

2. Ilekroć w niniejszej instrukcji jest mowa o „komórkach", należy przez to rozumieć komórki prowadzące sprawy ubezpieczeń majątkowych i osobowych, wchodzące w skład jednostek, o których mowa w ust. 1.

### II. Obowiązki komórek prowadzących sprawy ubezpieczeń majątkowych i osobowych

§ 2. Do zakresu działania komórki należy:

1) ubezpieczenie mienia przedsiębiorstwa,

2) dokumentowanie i udział w likwidacji szkód,

3) prowadzenie obowiązującej ewidencji i sprawozdawczości:

a) kartoteki ubezpieczeń,

b) kontroli szkód,

c) sporządzanie sprawozdań ze stanu ubezpieczeń,

d) sporządzanie zestawienia składek ubezpieczeniowych,

e) kontroli zwrotów;

4) sprawozdanie wysokości przypisanych przez PZU składek.

### III. Ubezpieczenia od ognia

§ 3. Zasady ubezpieczenia mienia jednostek gospodarki uspołecznionej od ognia i innych zdarzeń losowych reguluje zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów Nr 217 z dnia 7 czerwca 1951 r. (Biuletyn PKPG Nr 19, poz. 180) oraz szczególne warunki ubezpieczenia od ognia mienia jednostek gospodarki uspołecznionej, obowiązujące od dnia 1 stycznia 1952 r., zatwierdzone przez Ministra Finansów pismem z dnia 10 marca 1952 r. U. P. 371/2/52.

§ 4. Jednostki mają obowiązek ubezpieczyć od ognia:

1) budowy i wchodzące w ich skład roboty, podwykonawców do momentu przekazania ich zamawiającemu,

2) środki trwałe, materiały, towary i przedmioty nietrwałe,

3) mienie pracownicze, określone szczególnymi warunkami, o których mowa w § 3.

### Ubezpieczenia od ognia budowli w trakcie wznoszenia

§ 5. 1. Jednostki, będące generalnymi (bezpośrednimi) wykonawcami, podległe Centralnym Zarządom Budownictwa Przemysłowego: Północ, Południe, Zachód, Śląsk i Centralnemu Zarządowi Budowy Elektrowni oraz Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych zawierają umowy o ubezpieczenie od ognia budowli w trakcie wznoszenia zgodnie z umową ramową, zawartą przez Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego z Państwowym Zakładem Ubezpieczeń, obowiązującą od dnia 1 stycznia 1955 r.

2. Przedmiotem umowy, określonej w ust. 1, jest ubezpieczenie od ognia wszystkich prowadzonych przez daną jednostkę budowli w trakcie wznoszenia, w wysokości tzw. „puli przerobowej", według następujących zasad:

1) sumę ubezpieczenia stanowią:

a) planowana suma przerobu na każdy rok kalendarzowy,

b) wartość budowli zaplanowanych, a niewykończonych, względnie wykończonych, a nie oddanych inwestorowi do użytku do dnia 31 grudnia, oraz wartości zagospodarowania placu budowy;

2) odpowiedzialność Państwowego Zakładu Ubezpieczeń za szkody ogniowe, wybuchy wszelkiego rodzaju i inne wypadki losowe, określone w § 2, pkt 1), szczególnych warunków ubezpieczeń od ognia, o których mowa w § 3, trwa do momentu oddania obiektu inwestorowi protokółem zdawczo-odbiorczym, nie dłużej jednak niż 2 miesiące od upływu terminu ubezpieczenia.
W odniesieniu do budynków i urządzeń pomocniczych oraz materiałów na placu budowy odpowiedzialność ta trwa do czasu uprzątnięcia placu budowy;

3) specjalna stopa składki za omawiane ubezpieczenia wynosi 0,35‰ (0,35 promille).
Z tytułu ryzyka kosztów uprzątnięcia pogorzeliska pobierana jest składka 0,35‰, obliczona od 0,5% przeciętnej miesięcznej sumy ubezpieczenia, od której oblicza się składkę ostateczną;

4) od wymienionych w pkt. 3) stóp składek żadne dodatkowe rabaty ani dodatkowe opłaty nie są stosowane;

5) nie pobiera się dodatkowych składek z tytułu odpowiedzialności PZU za szkody powstałe wskutek wybuchu wszelkiego rodzaju;

6) rozliczenie z tytułu ubezpieczenia następuje na podstawie miesięcznych zestawień wartości wykonanych robót wg zasad podanych w § 10, lit. e), f), i) szczególnych warunków ubezpieczenia od ognia, o których mowa w § 3 niniejszej instrukcji. Zestawienia na każdy miesiąc oddzielnie należy składać do PZU co kwartał w ciągu 45 dni po upływie kwartału.

Zestawienie winno obejmować:

a) wartości wszystkich robót wykonanych od początku roku do końca miesiąca sprawozdawczego, łącznie z wartością zagospodarowania placu budowy, jak szopy, baraki itp.,

b) wartości materiałów na placach budowy na koniec miesiąca sprawozdawczego,

c) wartości budowli rozpoczętych w latach ubiegłych, niewykończonych lub wykończonych a nie przekazanych inwestorowi do 31 grudnia roku ubiegłego

łącznie z wartością zagospodarowania placu budowy, zgodnie z § 5, ust. 2, pkt 1), lit. b),

d) od sumy wynikłej z dodania wartości określonych pod lit. a), b) i c) należy odjąć wartości budowli przekazanych inwestorowi od początku roku do końca miesiąca sprawozdawczego. Otrzymana suma stanowi wartość wykonanych robót, którą należy podać PZU.

§ 6. Jednostki będące generalnymi (bezpośrednimi) wykonawcami, podległe centralnym zarządom, nie wymienionym w § 5, zawierają umowy ubezpieczenia od ognia budowli w trakcie wznoszenia oddzielnie na każdą budowę.

§ 7. Przy ubezpieczeniu budowli w trakcie wznoszenia należy przestrzegać następujących zasad:

1) obowiązek ubezpieczenia wznoszonego obiektu należy do generalnego wykonawcy,
2) znajdujące się na placu budowy materiały budowlane ubezpieczają poszczególni wykonawcy we własnym zakresie,
3) koszt ubezpieczenia robót podwykonawców obciąża podwykonawców w stosunku do wartości wykonanych przez nich robót i czasu w jakim robota została wykonana,
4) rozliczenie z tytułu ubezpieczenia budowy przeprowadza generalny wykonawca, przyjmując za podstawę wartość robót podwykonawców zwiększoną o koszty uprzątnięcia pogorzeliska, tj. o 0,5% i stopę składki 0,35‰,
5) generalny wykonawca podaje do wiadomości podwykonawcy wysokość przypadających na niego opłat, które winny być uregulowane w ciągu 14 dni od daty otrzymania rachunku,
6) w przypadku, gdy podwykonawca nie należy do resortu budownictwa przemysłowego, generalny wykonawca w umowie o wykonanie robót specjalnych powinien zamieścić klauzulę, obciążającą podwykonawcę obowiązkiem opłaty przypadającej na niego stosunkowej części składki ubezpieczeniowej.

**Ubezpieczenie od ognia sprzętu budowlanego**

§ 8. 1. Jednostki obowiązane są ubezpieczać sprzęt budowlany.

2. Pod pojęciem sprzętu budowlanego należy rozumieć wszelkiego rodzaju maszyny i narzędzia, służące do budowy nieruchomości oraz dróg komunikacji lądowej i wodnej, a mianowicie: koparki wszelkiego typu, spycharki, zgarniarki, kruszarki, betoniarki, pompy mechaniczne do wody, pompy do betonu, pompy do zapraw (tynki), mieszarki do zapraw, giętarki mechaniczne, nożyce mechaniczne, sprężarki, wyciągi budowlane, żurawie wieżowe, dźwigi samojezdne, żurawie masztowe, dźwigi kolejowe, przenośniki taśmowe, lokomotywki parowe, wywrotki wąskotorowe, spawarki elektryczne, ładowarki, walce drogowe, cykliniarki, szlifierki do parkietu, aparaty do malowania.

3. Ubezpieczenie sprzętu budowlanego powinno być zawarte systemem solidarnym na sumy stałe z odpowiedzialnością PZU za sprzęt, znajdujący się na całym terenie kraju zarówno na składach i budowach jak i w warsztatach naprawczych, zgodnie z postanowieniami § 14, ust. 9—15 taryfy niefabrycznej za ubezpieczenie od ognia, wydanej przez PZU w 1952 r. oraz § 2, pkt. 4) szczególnych warunków ubezpieczenia od ognia, o których mowa w § 3.

4. Zmiany w stanie wartościowym sprzętu budowlanego powinny być zgłaszane Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń w terminie do 15 stycznia i 15 lipca za ubiegłe półrocze.

5. Jednolita stopa składki za ubezpieczenie sprzętu budowlanego wynosi 0,4‰ (0,4 promille).

**Ubezpieczenie od ognia ruchomości biurowych**

§ 9. 1. Jednostki powinny ubezpieczać ruchomości biurowe z odpowiedzialnością PZU na terenie całego kraju, na sumy stałe.

2. Ruchomości biurowe, dla których prowadzona jest wspólna księgowość, należy zgłaszać na jednym wniosku.

3. Stopa składki za ubezpieczenie ruchomości biurowych wynosi 0,9‰ (0,9 promille) bez względu na konstrukcję budynków, w których znajdują się ruchomości biurowe, zgodnie z pismem Nr 220/1397 Dyrekcji Umownych Ubezpieczeń od Ognia PZU z dnia 30 czerwca 1952 r.

**Ubezpieczenie od ognia materiałów magazynowych i wyrobów gotowych**

§ 10. 1. Jednostki obowiązane są ubezpieczać od ognia materiały magazynowe, surowce i wyroby gotowe.

2. Ubezpieczenie powinno być zawarte systemem solidarnym na sumy zmienne.

3. Zasady zgłaszania do ubezpieczenia materiałów magazynowych, surowców i wyrobów gotowych oraz rozliczenia składki na podstawie miesięcznych remanentów wartościowych zawarte są w § 10, pkt. 1) szczególnych warunków ubezpieczenia od ognia oraz w § 14, ust. 1—8 taryfy niefabrycznej.

4. Terminy składania do PZU co kwartał zawiadomień o wysokości remanentów magazynowych za każdy miesiąc oddzielnie są następujące:

za miesiące styczeń, luty, marzec — do 15 maja,
„ kwiecień, maj, czerwiec — do 14 sierpnia,
„ lipiec, sierpień, wrzesień — do 14 listopada,
„ październik, listopad, grudzień — do 14 lutego.

Niedotrzymanie tych terminów powoduje sankcje, wymienione w § 10, ust. 1, lit. g) i h) szczególnych warunków ubezpieczenia od ognia.

5. W celu zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej przedmiotom, znajdującym się na placach budowy, należy w umowach ubezpieczeniowych umieszczać klauzulę następującej treści: „w ramach ubezpieczenia zawartości magazynów ubezpieczone w tych magazynach przedmioty jak: narzędzia, sprzęt przeciwpożarowy, odzież ochronna i inne objęte są ubezpieczeniem również wówczas, gdy znajdują się na placach budowy".

**Ubezpieczenie od ognia mienia pracowniczego**

§ 11. 1. Mienie pracowników, znajdujące się na terenie zakładu pracy oraz w hotelach robotniczych, ubezpiecza jednostka, zatrudniająca tych pracowników.

2. Mienie hotelowe, nie należące do pracownika, powinno być ubezpieczone oddzielnie według ogólnie przyjętych zasad.

3. Podaną w § 11, pkt. 2) szczególnych warunków ubezpieczenia od ognia wartość mienia jednego pracownika w granicach od 600 zł. do 1200 zł. należy rozumieć w ten sposób, że najwyższą granicę stosuje się tylko wtedy, gdy zachodzi możliwość powstania szkody jednocześnie u wszystkich pracowników. W przeciwnym razie wystarcza dolna granica, ponieważ szkody pokrywane są w rzeczywistej wartości w granicach ogólnej sumy ubezpieczenia.

4. Jednolita stopa składki za ubezpieczenie mienia pracowniczego wynosi 0,4‰ (0,4 promille).

**Wyłączenie od obowiązku ubezpieczenia od ognia**

§ 12. 1. Na podstawie uchwały Nr 1 Prezydium Rządu z dnia 3 stycznia 1951 r. w sprawie ubezpieczenia środków trwałych przemysłu państwowego oraz przedsiębiorstw i jednostek budżetowych (Monitor Polski Nr A-4, poz. 47) oraz okólnika Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 6 z dnia 8 lipca 1955 r. w sprawie wyłączenia z ubezpieczenia środków trwałych przedsiębiorstw wielkiego i średniego przemysłu państwowego (Biuletyn PKPG Nr 17, poz. 60) od obowiązku ubezpieczenia od ognia w resorcie budownictwa przemysłowego zostają wyłączone z dniem 1 stycznia 1956 r.:

1) środki trwałe, tj. budynki, maszyny, aparaty i urządzenia fabryczne oraz ruchomości biurowe w następujących jednostkach:
   a) podległych Centralnemu Zarządowi Produkcji Pomocniczej,
   b) podległych Centralnemu Zarządowi Remontu Maszyn Budowlanych,
   c) w Biurze Konstrukcyjno-Technologicznym Remontu Maszyn Budowlanych,
   d) w Zakładach Remontu i Produkcji Sprzętu Konstr. Stalowych w Zabrzu,
   e) w Zakładzie Sprzętu i Urządzeń Energetycznych w Jaśkowicach Śląskich,
   f) w Zjednoczeniu Urządzeń Dźwigowych w Warszawie;
2) mienie ruchome i nieruchome przedsiębiorstw i jednostek budżetowych;
3) bruki, dojazdy, tory kolejowe, baseny wodne, studnie betonowe bez nakrycia, żelazne i murowane ogrodzenia, ruda, złom (z wyjątkiem wysokowartościowych złomów stopowych i ferrostopowych) oraz znajdujące się pod gołym niebem składy surówki z wielkich pieców, składy cegły palonej i piasku pod gołym niebem w zakładach przemysłowych.

2. Budynki i budowle w stadium budowy nie zaliczają się do środków trwałych.

**IV. Ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym**

§ 13. 1. Zasady ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym jednostek gospodarki uspołecznionej regulują:

1) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 19 września 1951 r. w sprawie zasad ubezpieczenia w transporcie krajowym mienia jednostek gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-86, poz. 1182),
2) zarządzenie Przewodniczącego PKPG z dnia 29 lipca 1953 r., zmieniające zarządzenie z dnia 19 września 1951 r. w sprawie zasad ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym przez jednostki gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr A-78, poz. 928),
3) instrukcja Nr 2 PKPG z dnia 28 grudnia 1951 r. w sprawie ubezpieczenia w transporcie krajowym,
4) pismo Nr 717/52/1390 z dnia 18 czerwca 1952 r. Państwowego Zakładu Ubezpieczeń,
5) instrukcja Państwowego Zakładu Ubezp. Nr 43/35/54 z dnia 31 grudnia 1954 r. w sprawie postępowania w przypadku powstania szkody w czasie transportu mienia jednostek gospodarki uspołecznionej w obrocie krajowym.

2. Terminy podawania Państwowemu Zakładowi Ubezpieczeń co kwartał wartości obrotów za każdy miesiąc oddzielnie i przekazywania składki są następujące:

za miesiące grudzień, styczeń, luty — do 20 marca,
„ marzec, kwiecień, maj — do 20 czerwca,
„ czerwiec, lipiec, sierpień — do 20 września,
„ wrzesień, październik, listopad — do 15 grudnia.

**V. Ubezpieczenie żywego inwentarza od padnięcia**

§ 14. 1. Zasady ubezpieczenia żywego inwentarza od padnięcia regulują:

1) zarządzenie Przewodniczącego PKPG i Ministra Finansów z dnia 7 czerwca 1951 r. (Monitor Polski Nr A-59, poz. 778),
2) instrukcja Nr 1 Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Departament Kosztów i Polityki Cen z dnia 17 kwietnia 1952 r. znak CE 10D-03-02 w sprawie ubezpieczenia od padnięcia żywego inwentarza, będącego w posiadaniu jednostek gospodarki uspołecznionej.

2. W resorcie budownictwa przemysłowego obowiązkowi ubezpieczenia nie podlega jedynie tucz przemysłowy i gospodarczy, należący do przedsiębiorstwa prowadzącego punkty żywienia zbiorowego.

**VI. Ubezpieczenie członków straży pożarnych od następstw nieszczęśliwych wypadków**

§ 15. Zasady ubezpieczenia członków straży pożarnych od następstw nieszczęśliwych wypadków regulują:

1) ustawa z dnia 4 lutego 1950 r. (Dz. U. Nr 58 z 1951 r., poz. 404),
2) ogólne warunki obowiązkowego ubezpieczenia członków straży pożarnych od nieszczęśliwych wypadków, zatwierdzone przez Ministerstwo Finansów pismem Nr U. P. 5763/1/51 z dnia 16 listopada 1951 r.

**VII. Zakres ubezpieczeń zalecanych**

§ 16. Jednostkom zaleca się zawieranie z PZU umów o ubezpieczenie:

1) pojazdów mechanicznych od
   a) rozbicia i uszkodzenia (auto casco),
   b) odpowiedzialności cywilnej,
   c) nieszczęśliwych wypadków;
2) od następstw nieszczęśliwych wypadków osób, przenoszących lub przewożących gotówkę, oraz innych pracowników, narażonych na specjalne niebezpieczeństwo;
3) od gradu;
4) od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia

przedsiębiorstwa wtedy, gdy zachodzi zwiększone niebezpieczeństwo na skutek uruchamiania obiektów za pomocą sił przyrody bądź też posługiwania się materiałami wybuchowymi lub ze względu na zwiększony ruch osób postronnych;

5) uzupełniające ubezpieczenie od szkód elektrycznych w zakładach przemysłowych.

### VIII. Ewidencja i sprawozdawczość.

#### Kartoteka ubezpieczeń

§ 17. Kartotekę należy prowadzić według rodzajów ubezpieczeń.

§ 18. 1. Jeżeli jednostka, działająca na pełnym rozrachunku gospodarczym prowadzi sprawy ubezpieczeniowe podległych sobie jednostek, powinna założyć oddzielne kartoteki na każdą z tych jednostek.

2. Jednostki, prowadzące sprawy ubezpieczeniowe Oddziałów Zaopatrzenia Robotniczego, powinny założyć dla nich oddzielne kartoteki.

3. Ubezpieczone nowowznoszone budowle, jak również ubezpieczone mienie własne należy umieszczać na jednej wspólnej kartotece bez rozbijania na „ogień własny" i „ogień inwestora".

§ 19. 1. Podstawą do zapisów w kartotekach z wyjątkiem kartoteki transportowej, są zgłoszone wnioski, dowody ubezpieczeniowe (polisy) oraz wszelkie dodatkowe dowody jak: przedłużenie ubezpieczenia, zmiany sum ubezpieczenia, zmiany składki ubezpieczeniowej nadsyłane przez placówki PZU.

2. Do czasu otrzymania z PZU polisy należy w kartotece wpisać dane z przesłanego do PZU wniosku, a w szczególności datę przesłania wniosku (na marginesie z lewej strony kartoteki), okres ubezpieczenia i sumę ubezpieczenia, a po otrzymaniu polisy uzupełnić zapis numerem polisy i składką przypisaną.

3. W przypadku otrzymania polisy dolarowej należy ją przewalutować w stosunku 1 dol. = 4 zł., dodać do polisy złotowej i wpisać łączną sumę w złotych, a w rubryce 2 należy wpisać numery obydwu polis.

4. Wszystkie działy ubezpieczeń, z wyjątkiem działu ubezpieczeń pojazdów mechanicznych (wzór CE3), należy prowadzić na kartotece wzoru CE1.

§ 20. 1. Kartotekę ewidencji ubezpieczeń od ognia, zwierząt na życie i gradu (wzór CE1) należy wypełniać w sposób następujący:

1) na marginesie karty z lewej strony wpisuje się datę przesłania wniosku. W rubryce 1 numer kolejny zapisu i w mianowniku ewentualny numer akt danej sprawy,
2) rubryki 2, 3, 4, 5 wyjaśnień nie wymagają,
3) w rubryce 6 wpisać faktyczną wysokość składki, obliczonej od sumy ubezpieczenia za dany okres czasu (bez uwzględnienia zwrotów, składek dodatkowych i zaliczek),
4) w rubrykach od 7 do 10 należy podać powód skreślenia ubezpieczenia i datę skreślenia. Jeżeli umorzenie ubezpieczenia jest spowodowane nowym wnioskiem, należy powiązać zapis skreślony z nowym zapisem.

W przypadku powstania szkody należy w tych rubrykach podać dane dotyczące tej szkody (np. magazyn spalony dnia 1 lipca 1955 r.).

2. Kartotekę ewidencji ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i odpowiedzialności cywilnej (wzór CE1) należy wypełniać jak w p. 1 nie wypełniając rubryki 4 i 5.

3. Kartotekę ewidencji mienia ubezpieczonego w transporcie krajowym (wzór CE1) należy wypełniać w sposób następujący:

1) w rubryce 3 należy podać miesiąc, w którym dokonano obrotu,
2) w rubryce 5 wysokość obrotu w danym miesiącu,
3) w rubryce 6 wysokość składki obliczeniowej przez komórkę przesłanej do PZU,
4) w rubrykach od 7 do 10 należy wykazać szkodę spowodowaną w transporcie. Pozostałych rubryk nie należy wypełniać.

4. Kartotekę ewidencji pojazdów mechanicznych (wzór CE3) należy w rubr. 1—3 wypełniać zgodnie z pkt. 1), rubryki od 4 do 6 wyjeśnień nie wymagają.

§ 21. Ewidencję ubezpieczeń na sumy zmienne prowadzi się w sposób następujący:

1) przy ubezpieczaniu mienia od ognia na sumy zmienne ze składką obliczoną na podstawie remanentów miesięcznych, należy wpisywać do kartoteki zgłoszoną sumę ubezpieczenia i obliczoną od tego ubezpieczenia składkę przypisaną (nie zaliczkę),
2) jeżeli po rocznym okresie ubezpieczenia okaże się, że składka obliczona na podstawie miesięcznych remanentów jest wyższa lub niższa od składki przypisanej, należy wpisać w kartotece odpowiedni zapis przedstawiający stan faktyczny, skreślając poprzedni zapis,
3) przy ubezpieczeniu budowli w trakcie wznoszenia systemem sum zmiennych, rozliczenie składki po zakończeniu roku nie będzie wnoszone do kartoteki. Różnica składki między wypłaconą zaliczką a rocznym rozliczeniem uwidoczniona będzie w wykazie składek wpłaconych (wzór CE-6),
4) sumy ubezpieczenia budowli w trakcie wznoszenia, zgłaszane przez poszczególne jednostki na początku każdego roku, nie mogą być różne od wysokości przerobu (tzn. puli przerobowej), ustalonego na każdy rok, zwiększonego o wartość budowli zaplanowanych a nie wykończonych lub wykończonych a nie oddanych inwestorowi w roku ubiegłym i zmniejszonego o ewentualną wartość robót ziemnych.

§ 22. Zmiany i unieważnienia ubezpieczeń należy uwidocznić w kartotece w sposób następujący:

1) ubezpieczenie, podlegające umorzeniu, należy w kartotece skreślić,
2) jeżeli w ubezpieczeniu uległa zmianie składka przypisana, należy skreślić poprzedni zapis, podając poprzednią sumę ubezpieczenia i nową składkę (np. zmiana taryfy),
3) jeżeli w ubezpieczeniu uległa zmianie suma na skutek nowego wniosku, należy w dniu zgłoszenia wniosku poprzednie ubezpieczenie skreślić, a wniosek wpisać do kartoteki zgodnie z § 19 niniejszej instrukcji.

§ 23. Ustalanie stanu ubezpieczeń w kartotece odbywa się w sposób następujący:

1) kartoteki należy zamykać 30 czerwca i 31 grudnia,
2) przy ustalaniu stanu zabezpieczeń (na dany dzień) należy podsumować wszystkie ubezpieczenia aktualne (nieskreślone):

a) w rubryce 2 należy w kartotekach każdego działu podać ilość aktualnych ubezpieczeń (ilość niewykreślonych zapisów),

b) należy podsumować pozycje: z rubryk 5 i 6:
kartoteki ogniowej (wzór Nr CE1)
„ ubezp. mienia w transp. „
„ ubezp. zwierząt od padnięcia „
„ ubezp. od gradobicia „
z rubryki 6:
kartoteki NW i kartoteki OC „
z rubryk 4, 5, 6:
kartoteki pojazdów mechanicznych (wzór Nr CE3);

c) stanu ubezpieczeń na dzień 31 grudnia nie należy przenosić na rok następny, a wszystkie zapisy aktualne przenieść na nowe kartoteki.

**Kartoteka szkód (wzór CE-7)**

§ 24. 1. Kartotekę szkód należy prowadzić na drukach wzoru CE-7 (kolor różowy) według działów ubezpieczeń bez rozbijania na poszczególne jednostki organizacyjne oraz oddzielnie dla każdego roku kalendarzowego.

Podstawę do zapisów w kontroli szkód stanowią zawiadomienia o szkodach w ubezpieczonych obiektach.

2. Szkody w dziale ogniowym powyżej 50.000 zł. i w dziale gradowym powyżej 20.000 zł. oraz termin i miejsce likwidacji tych szkód powinny być niezwłocznie meldowane Departamentowi Finansowemu.

3. Szkód powstałych w poprzednim roku kalendarzowym, a zgłoszonych lub zlikwidowanych przez PZU w roku następnym, nie należy wykazywać w kontroli szkód roku następnego, lecz wnosić dodatkowo do kontroli szkód roku poprzedniego.

4. Wypełnianie wzoru CE-7 — z wyjątkiem szkód pojazdów mechanicznych — należy prowadzić w następujący sposób:

1) w rubryce 1 należy wpisywać datę zapisu,
2) w rubryce 2 należy podać datę powstania szkody,
3) w rubryce 2a podaje się liczbę porządkową szkody począwszy od Nr 1,
4) rubryki 3, 4 i 5 nie wymagają wyjaśnień,
5) w rubryce 6 podaje się zakład, w którym powstała szkoda,
6) rubryk 7 i 9 nie należy wypełniać,
7) rubryki 8 i 10 nie wymagają wyjaśnień,
8) w rubryce 11 należy wpisać sumę ubezpieczenia przedmiotu lub grupy przedmiotów dotkniętych szkodą,
9) w rubryce 12 należy podać przypuszczalną wysokość szkody,
10) w rubryce 13 należy podać datę i sumę otrzymanego odszkodowania,
11) rubryki 14 i 15 nie wymagają wyjaśnień.

5. Kontrolę szkód działu pojazdów mechanicznych należy prowadzić według następujących zasad:

1) kontrola szkód pojazdów mechanicznych obejmuje 3 rodzaje szkód: szkodę auto-casco, szkodę powodującą odpowiedzialność cywilną i nieszczęśliwy wypadek. Wobec tego, że jeden wypadek samochodowy może spowodować jednocześnie wszystkie 3 rodzaje szkód, należy dla każdej szkody założyć trzy oddzielne arkusze kontroli: kontrolę szkód: 1) AC, 2) OC i 3) NW, we wspólnej teczce szkód pojazdów mechanicznych,
2) w rubryce 11 kontroli szkód AC nie podaje się sumy ubezpieczenia,
3) w kontroli szkód OC należy podać odpowiednią sumę gwarancyjną, w zależności od rodzaju szkody OC (zabicie jednej osoby, kilku osób, uszkodzenie cudzej własności),
4) w kontroli szkód NW w wypadku śmierci należy podać sumę ubezpieczenia na wypadek śmierci, a w wypadku kalectwa — sumę ubezpieczenia na wypadek stałego kalectwa,
5) jeżeli wypadek samochodowy spowodował szkody wymienione w pkt. 1), to szkody te należy zgłosić do PZU oddzielnie, nawet gry pretensje strony poszkodowanej nie są zgłoszone,
6) szkód w obiekcie nieubezpieczonym nie należy zgłaszać do PZU.

6. Kontrolę szkód należy zamykać przy zachowaniu następujących zasad:

1) kontrolę szkód należy podsumowywać 30 czerwca i 31 grudnia podając pod ostatnim zapisem w danym okresie sprawozdawczym ilość i wysokość szkód zgłoszonych oraz otrzymanych z PZU odszkodowań za okres od 1 stycznia do ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, które należy przenieść do sprawozdania (wzór CE4),
2) przy końcu każdego okresu sprawozdawczego należy uwidocznić w rubr. 2a i 12 kontroli ilość i wysokość szkód w obiektach nieubezpieczonych, które to ilości należy podawać w rubr. 7 i 8 sprawozdania (wzór CE4) nad właściwymi zapisami.

**Zestawienie wpłaconych składek ubezpieczeniowych**
**(wzór własny)**

§ 25. 1. Zestawienie wpłaconych składek służy do ewidencjonowania wpłat dokonywanych do PZU przez ubezpieczających.

2. Zestawienie wpłaconych składek sporządza się w sposób następujący:

1) zestawienie za okres sprawozdawczy powinno obejmować tylko wypłaty dokonane po 1 stycznia,
2) od stanu wpłaconych składek należy odjąć sumę składek zwróconych przez PZU i podwykonawców w danym okresie sprawozdawczym.
Stanu tego nie należy przenosić na rok następny,
3) z zestawień opłaconych składek należy przenieść dane do rubryki 6 sprawozdań (wzór CE4) w zaokrągleniu do pełnych złotych.

**Kontrola zwrotów (wzór CE8)**

§ 26. Kontrolę zwrotów prowadzą jednostki na wzorze CE8.

Rubryki tego wzoru nie wymagają wyjaśnień.

Suma zwrotów gotówkowych z rubryk 8 i 9 w poszczególnym dziale ubezpieczeń daje efektywną wysokość składki, o którą należy zmniejszyć wysokość składki wpłaconej w okresie sprawozdawczym, za dany dział ubezpieczeń (wzór CE6).

**Stan ubezpieczeń (wzór CE4)**

§ 27. 1. Sprawozdanie ze stanu ubezpieczeń sporządzają jednostki na dzień 30 czerwca i 31 grudnia.

2. Jednostki sporządzają sprawozdanie w dwu egzemplarzach i oryginał sprawozdania przesyłają w okresie 14 dni po upływie okresu sprawozdawczego do Departamentu Finansowego bez załączników i bez pisma przewodniego. Odpis pozostaje w aktach jednostki.

3. Sprawozdanie ze stanu ubezpieczeń należy sporządzać w sposób następujący:

1) w rubryce 3 należy podawać ilość aktualnych polis. Odnośnie pojazdów mechanicznych, należy podawać łączną ilość polis wszystkich rodzajów ubezpieczeń bez rozbijania na AC, OC, NW;
2) w rubryce 4 należy wykazywać ubezpieczenia obiektów objętych ubezpieczeniem według danych figurujących w kartotece ubezpieczeń (w pełnych złotych). W odniesieniu do pojazdów mechanicznych, w dziale AC, OC i NW oraz w OC ogólnym (L. p. V) i NW ogólnym (L. p. VI), nie należy wykazywać sum ubezpieczenia. Rubryki 4 w pozycji „razem" nie należy wykazywać. W dziale AC należy w rubryce 4 (L. p. IV) podawać ilość pojazdów;
3) rubryka 4 służy do wykazywania składek przypisanych (w pełnych złotych) do aktualnych sum ubezpieczenia, podanych w rubryce 4;
4) w rubryce 6 należy podawać wysokość składek wpłaconych (w pełnych złotych) do PZU w danym roku. Materiał do wypełnienia tej rubryki należy czerpać z zestawień wpłaconych składek ubezpieczeniowych;
5) materiał do wypełnienia rubryki od 7 do 10 sprawozdania należy czerpać z kontroli szkód;
6) dane rubryk od 6 do 10 sprawozdania powinny wykazywać wysokość składek wpłaconych do PZU oraz przebieg zaistniałych szkód w okresie jednego roku kalendarzowego i z tego względu stanu z tych rubryk na dzień 31 grudnia nie należy przenosić na rok następny;
7) szkody, które zaszły w roku ubiegłym, a zostały względnie zostaną zlikwidowane w roku następnym, należy wykazywać oddzielnie, jako uzupełnienie sporządzonego sprawozdania za rok ubiegły;
8) w sprawozdaniu należy uwidocznić w uwagach ilość szkód niezlikwidowanych względnie znajdujących się w toku likwidacji oraz wysokość tych szkód.

4. Zjednoczenie prowadzące sprawy ubezpieczeń Oddziałów Zaopatrzenia Robotniczego powinno sporządzać dla nich oddzielnie sprawozdanie ze stanu ubezpieczeń (wzór CE4) i przesyłać je do Departamentu Finansowego.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81
Telefon wewnętrzny: Redakcji 400; Administracji 303
Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.—
Prenumeratę należy przekazywać do V Oddziału Miejskiego N.B.P. w Warszawie na konto o brzmieniu: Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, Zarząd Administracyjno-Gospodarczy Nr 1529-91-162 cz. 7 — dział 5 — rozdział 19

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny: Warszawa, ul. Krucza 24/26

Druk. LSW. W-wa Zam. 534c z dn. 4.VII.56 r. Pap. druk. kl. V 70 g. A1. Nakład 4.000 egz. B-7-26877